



07.12.2017

Asia/3

## § 90

### HKL:n vuoden 2018 tulosbudjetin hyväksyminen

HEL 2017-012785 T 02 02 00

#### Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikennelaitoksen vuoden 2018 tulosbudjetin.

#### Esittelijä

toimitusjohtaja  
Ville Lehmuskoski

#### Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433  
ari.paivarinta(a)hel.fi  
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091  
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

#### Liitteet

1 HKL Tulosbudjetti 2018\_7.12.2017

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijä

##### Yleistä

Esityksen liitteenä on jaettu johtokunnan jäsenille HKL:n vuoden 2018 tulosbudjetti, joka sisältää HKL:n tavoitteet, tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointi- ja henkilöstösuunnitelman.

HKL:n uusi tavoiteohjelma 2016-2024 hyväksyttiin HKL:n johtokunnassa keväällä 2016. Tulosbudjetissa asetetut tavoitteet pohjautuvat tavoiteohjelman tavoitteisiin. Tulosbudjetissa esitettävät HKL:n sitovat tavoitteet ovat samat kuin kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin talousarviossa.

HKL on käynnistänyt kolme laajaa tavoiteohjelman toteuttamiseen tähtäväää kolmevuotista kehitysohjelmaa vuonna 2017. Nämä ovat: operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma, omaisuuden hallinnan kehitysohjelma ja turvallisuuden kehitysohjelma.



## Suoritemuutokset 2018

HKL:n liikennesuoritteet tulevat kasvamaan vuonna 2018. Paikkakilometrit nousevat metrolienteessä noin 48 % ja raitiolienteessä noin 12 %. Metrolienteessä suoritetasoa nostaa länsimetron liikenteen alkaminen marraskuussa 2017 ja raitiolienteessä linjastomuutokset elokuussa 2017, jolloin otettiin käyttöön uudet raitioradat Reijolankadulla ja Välimerenkadulla.

## Talousarvion sitovat tavoitteet 2018

Talousarviossa on esitetty HKL:n sitovat toiminnalliset tavoitteet:

- Tilikauden tulos vähintään nolla.
- Liikennöintikustannukset per paikka-km laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys).
- Raitio- ja metrolienteen asiakastytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 2016: 4,03; Metro 2016: 4,19).
- Liikennöinnin luotettavuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 2016: 99,84 %; Metro: 99,84 %).
- Matkustajien kokemus järjestys ja turvallisuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 2016: 4,22; Metro 2016: 4,18).

## Tulosbudjetin tulokorttitavoitteet

HKL:n tulokorttitavoitteet on asetettu neljästä HKL:n tavoiteohjelman näkökulmasta: talous, kestävä liikkuminen, arvostettu osaja ja paras julkisen sektorin työpaikka. Tavoitteet on asetettu tavoiteohjelman pohjalta yksikkötasolle. Tulokorttitavoitteet on esitetty esityksen liitteenä olevassa tulosbudjettikirjassa.

## Käyttötalous 2018

HKL:n liikevaihto nousee 20 % vuoden 2017 tasosta, mikä johtuu pitkälti länsimetron liikenteen alkamisesta marraskuussa 2017. Länsimetron alkaminen nostaa metrolienteen liikennöintikorvausta sekä länsimetron infra nostaa infrakorvausta HSL:ltä sekä suoraa tukea kaupungilta. Lisäksi liikevaihdossa on mukana 12,9 (2017: 3,6) milj. euroa länsimetron kunnossapidon laskutusta Länsimetro Oy:ltä. Vastaavasti länsimetron alkaminen marraskuussa 2017 näkyy tuloslaskelman eri mennoerissä koko vuoden osalta 2018.

HKL:n liikevaihto on 215,5 (2017: 179,5) milj. euroa vuonna 2018. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:



- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitioliikenteestä 55,8 (2017: 52,1) milj. euroa, metroliikenteestä 41,5 (2017: 35,8) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliikenteessä 3,6 (2017: 3,6) milj. euroa eli yhteensä 101,0 (2017: 91,4) milj. euroa.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 82,4 (2017: 67,0) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteen liikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja. Länsimetron infrakorvaus 17,4 (2017: 1,8) milj. euroa nostaa metron infrakorvauksia.
- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 19,2 (2017: 16,3) milj. euroa. Tuella korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n perussopimuksen mukaan. Länsimetron pääomakulut nostavat kaupungin tukea vuonna 2018.
- Muista myyntituotoista 13,0 (2017: 4,8) milj. euroa, joka sisältää pääosin laskutusta länsimetron huolto- ja kunnossapitotöistä LM Oy:ltä.

Valmistusta omaan käyttöön on 6,1 (2017: 6,2) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä, vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksia sekä HKL:n hankeyksikön ja Raide-Jokeri-hankkeen menot.

Liiketoiminnan muut tuotot, 17,0 (2017: 17,0) milj. euroa, koostuvat pääosin vuokra- ja mainostuloista.

Aineita ja tarvikkeita on budjetoitu 20,0 (2017: 15,7) milj. euroa. Suurin erä on sähkömaksut 11,4 (2017: 9,2) milj. euroa. Sähkömaksujen nousua johtuu länsimetron asemien ja länsimetron liikennöinnin sähkömenoista.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 44,5 (2017: 35,0) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat vartiointi 7,3 (2017: 4,8) milj. euroa, asiantuntijapalvelut 5,5 (2017: 4,5) milj. euroa, Suomenlinnan lauttaliikenteen korvaus 4,1 (2017: 4,1) milj. euroa, ratojen korjaukset ja huollot 3,5 (2017: 1,6) milj. euroa, liikennevälineiden korjaukset ja huollot 3,0 (2017: 4,2) milj. euroa, koneiden korjaukset 2,6 (2017: 1,6) milj. euroa, ja rakennusten siivoukset 2,6 (2017: 1,8) milj. euroa.

Palkkojen ja palkkioiden arvioidaan olevan 51,1 (2017: 48,3) milj. euroa. Henkilösivukulut ovat yhteensä 14,4 (2017: 14,3) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä on 1 258 henkilöä vuonna 2018 eli 33 henkilöä vuotta 2017 enemmän. Henkilömäärän nousu johtuu



pääosin uusien raitio- ja metrokuljettajien palkkaamisesta. Henkilösivukulujen ja lomarahojen budjetoinnissa on arvioitu kilpailukykysovimuksen vaikutus vuodelle 2018. Palkoissa on mukana noin 1,5 %:n palkan korotusvaraus vuodelle 2018.

Vuoden 2018 poistot ovat 49,1 (2017: 48,5) milj. euroa. Poistotasoa nostaa erityisesti uusien raitiovaunujen poistot.

Liiketoiminnan muut kulut ovat 26,3 (2017: 14,3) milj. euroa. Liiketoiminnan muissa kuluissa suurin erä on vuokrat ja vastikkeet. HKL:n Länsimetro Oy:lle maksamat hoito- ja rahoitusvastikkeet nostavat vastikemenoja 11,6 milj. eurolla vuodesta 2017.

Lainojen korkokulut ovat 4,5 (2017: 4,2) milj. euroa vuonna 2018. HKL maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 8,4 milj. euroa vuodessa. Lisäksi HKL palauttaa Helsingin kaupungille HSL:ltä laskutetut infraomaisuuden korkotuotot 19,5 (2017: 11,7) milj. euroa. Vastaavat korkotuotot ovat tulona HSL:ltä HKL:n liikevaihdossa.

HKL:n tulos ennen varauksien muutoksia on 1,0 (2017: 2,3) milj. euroa vuonna 2018.

#### Investointisuunnitelma 2018

HKL:n bruttoinvestoinnit ovat 167,9 milj. euroa. Vuoden 2018 suurimmat investointikohteet ovat nykyisten Variotram-vaunujen korvaavien Artic-vaunujen (20 vaunua) hankinta 34,4 milj. euroa, Raide-Jokerin raitinfran investoinnit 10,1 milj. euroa, Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjaus 7,0 milj. euroa, metron kulunvalvonnan uudistaminen kantametrossa 6,9 milj. euroa, käynnissä olevan Artic-vaunuhanhinnan (40 vaunua) maksut 6,5 milj. euroa, Kruunusiltojen suunnittelukulut 5,1 milj. euroa, Kalasataman liityntäpysäköinti 5,0 milj. euroa ja M100-metrovaunujen peruskorjaus 4,3 milj. euroa.

HKL on budjetoinut valtionapua 3,0 milj. euroa Raide-Jokeriin.

#### Rahoitus 2018

Uutta lainaa (kaupungin sisäistä) nostetaan 299,5 milj. euroa vuonna 2018. Omavaraisuusaste on 43,5 % (2017: 48,8) vuonna 2018.

#### Vaikutus kaupungin talouteen 2018

HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon tulee kolmen erän kautta: peruspääoman tuotto, HSL:n infrakoron palautus ja kaupungin suora tuki HKL:lle. HKL:n nettovaikutus kaupungin talouteen on 8,8 milj. euroa vuonna 2018.



07.12.2017

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 19,2 milj. euroa vuonna 2018.

HKL tarvitsee kaupungin suoraa tukea, koska HKL:llä on inframenoja, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä tai muilta tahoilta. HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että infran pääomakuluista kaupungit voivat laskuttaa puolet HSL:ltä. Toinen puolisko infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi; Helsingin osalta HKL laskuttaa infraomaisuuden poistoista 50 % kaupungilta ja infraomaisuuden hankintaan kohdistetut todelliset korkokulut 100 %:sti, koska HKL palauttaa HSL:ltä laskutettavan laskennallisen infrakoron täysimääräisesti kaupungille. Lisäksi HSL:n infrasopimuksessa on rajattu pois tiettyjä infratoimintoja kuten liityntäpysäköinti ja polkupyöräinfra. Kaupungin tukeen sisältyy myös Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus, johon HKL ei saa erillistä korvausta muualta.

Esittelijä

toimitusjohtaja  
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433  
ari.paivarinta(a)hel.fi  
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091  
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

**Liitteet**

1 HKL Tulosbudjetti 2018\_7.12.2017

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano